

темою, а об'єднуючим залишається принцип доповнювального контрасту. Прикладом вільних варіацій є: Варіації на теми українських народних пісень українського композитора XIX ст. Й.°Витвицького: «Чумак», «Українська», «У сусіда хата біла», «Шумка», «Коломийка» та інші. У «Симфонічних етюдах» Р.°Шумана, кожна варіація (етюд) вже самостійний твір, де тема піддається різноманітним фактурним перетворенням.

Паралельно складається новий тип варіацій на остинатну мелодію (sopranoostinato). Такі варіації пов'язані з темами, характерними для куплетно-варіаційних форм. У них мелодія залишається незмінною в усіх куплетах, а варіювання відбувається в інструментальному супроводі або в різних голосах хорового твору. Наприклад, обробка М.°Лисенка народної пісні «Ой що ж би та й за ворон» для чотириголосного чоловічого хору, обробка української народної пісні «Щедрик» М.°Леонтовича.

Отже, можемо констатувати важливість розуміння поняття «варіації» для аналізу музичного матеріалу та для усвідомлення художнього образу музичного твору.

Список використаних джерел

1. Купіна°Д., Гребенюк°Г. Жанр варіацій для фортепіано в контексті стилізованої множинності творчості Ф.°Мендельсона-Бартольдї // *Музикознавча думка Дніпропетровщини*, 2019. Вип.°16.с.°73-85 // URL:<https://doi.org/https://doi.org/10.33287/221924>
2. Онищенко°К.°М. Остінато як лексико-семантична парадигма музики XX століття // *EastEuropeanScientificJournalWschodnioeuropejskieCzasopismoNaukowe*. Warsaw, 2018. №4 (32). Part 2. Р.°32–38.

Стрюк Олексій,
викладач Кобеляцької дитячої музичної
школи (м.°Кобеляки)

МУЗИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ МУЗИЧНОГО ІНСТРУМЕНТУ

***Анотація.** Інтеграція мистецтва в освітній процес має велике значення для розвитку креативності, естетичного смаку та загальної культурної компетентності учнів. В поданій статті презентовано етапи навчання на музичному інструменті (баяні) в мистецьких закладах освіти (музична школа, студія, тощо).*

***Ключові слова:** музичний інструмент, баян, структура, методика.*

Робота з учнем по класу баяна є значущим етапом його музичної освіти та розвитку. Цей процес сприяє не лише формуванню музичних навичок та вмінь гри на інструменті, але й розвитку креативності, самовираженню, концентрації, витривалості та соціальних навичок. Відвідування уроків баяна допомагає учням зануритися в світ музики, відчувати радість від створення музичних творів та навіть виступів перед аудиторією. Такий підхід до музичної освіти сприяє загальному розвитку особистості учня та формуванню його творчих здібностей.

Структура та методика роботи з учнем по класу баяна:

1. Знайомство з інструментом. Початковий етап роботи передбачає ознайомлення учня з будовою, принципом дії та основними можливостями баяна. Учитель пояснює структуру інструменту, показує основні елементи та їх функції.

2. Навчання техніки гри. Учні демонструються базові прийоми гри на баяні такі як натискання кнопок, рух правої та лівої руки, використання реєстрів тощо. Поступово він вчиться відтворювати прості мелодії та арпеджіо.

3. Вивчення нотної грамоти. Паралельно з навчанням гри на баяні учень знайомиться з основами музичної теорії, вчиться читати ноти, розуміти ритміку та темп музичних композицій.

4. Індивідуальні та групові заняття. Учитель проводить індивідуальні

заняття з учнем, де особлива увага приділяється коригуванню техніки гри та розвитку музичних навичок. Також можуть проводитися групові заняття для спільного виконання музичних творів та розвитку музичної взаємодії.

5. Виступи та концерти. Важливою частиною роботи з учнем є його публічні виступи та участь у концертах. Це допомагає збільшити впевненість у собі, розвинути вміння виступати перед аудиторією та відчувати радість від виконання музики.

Переваги роботи з учнем по класу баяна:

- розвиток музичних навичок. Учень отримує можливість розвивати свої музичні здібності та вміння грати на баяні;
- креативний розвиток. Гра на музичному інструменті сприяє розвитку креативності та виразності учня;
- самовираження. Музика дозволяє учневі висловлювати свої почуття та емоції через музичні композиції;
- сприяння концентрації та витривалості. Навчання гри на баяні вимагає уваги та терпіння, що сприяє розвитку цих якостей учня;
- соціальний розвиток. Можливість виступати перед аудиторією допомагає учневі відчувати себе впевнено та сприяє розвитку комунікативних навичок.

Робота з учнем по класу баяна є важливою складовою його розвитку та виховання, сприяє розкриттю його творчих здібностей та музичних можливостей.

Список використаних джерел

1. Пуриц[°]І. Гра на баяні. Методичні статті під редакцією П.[°]Серотюка. Тернопіль, 2007. 281[°]с.
2. Семешко[°]А.[°]А. Виконавська майстерність баяніста. Видання друге. Тернопіль, 2009. 142[°]с.
3. Шаповалова[°]О.[°]В. Роль вчителя музичного мистецтва у формуванні музичних навичок учнів, 2018.